

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу
України щодо функціонування вільних митних зон»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Порядок функціонування вільних митних зон (далі - ВМЗ) та порядок переміщення і оподаткування товарів визначається Главою 21 Митного кодексу України (далі - МКУ).

Зокрема згідно частини першої статті 130 МКУ «вільна митна зона - це митний режим, відповідно до якого іноземні товари ввозяться на територію вільної митної зони та вивозяться з цієї території за межі митної території України із звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а українські товари ввозяться на територію вільної митної зони із оподаткуванням митними платежами та застосуванням заходів нетарифного регулювання». Згідно частини першої статті 132 МКУ «поміщення українських товарів у митний режим вільної митної зони для цілей оподаткування вважається експортом цих товарів».

Відповідно до пункту 27 частини першої статті 4 МКУ до митних платежів належать, мито, акцизний податок та податок на додану вартість.

Пунктом 1.2. статті 1 Податкового кодексу України (далі - ПКУ) визначено, що «правила оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України, визначаються цим Кодексом, крім правил оподаткування товарів митом, які встановлюються Митним кодексом України та іншими законами з питань митної справи».

При цьому в ПКУ до сьогодні відсутній чіткий порядок оподаткування товарів, що переміщуються через межі ВМЗ та надання послуг.

На відміну від Митного, де порядок сплати митних платежів при використанні митного режиму ВМЗ вказано в одній Главі 21, в Податковому кодексі в пункті 206.10 статті 206 вказано про ввезення товарів на територію ВМЗ та про вивезення продуктів переробки таких товарів на митну територію України в цілях оподаткування ПДВ, а щодо акцизного податку, то в статтях 213 та 218 зазначені загальні норми, які стосуються експорту або ввезення товарів на митну територію України.

Також, на відміну від частини четвертої статті 136 МКУ, в чинній редакції ПКУ відсутня норма щодо переміщення товарів, що не використовуються у виробничих та інших господарських операціях і необхідні для забезпечення функціонування підприємств, розташованих на території ВМЗ, а також українських товарів, що використовуються у виробничих та інших господарських операціях і не витрачаються при цьому.

Відповідно до статті 11 ПКУ «спеціальні податкові режими встановлюються та застосовуються у випадках і порядку, визначених виключно цим Кодексом» і «не визнаються спеціальними режимами податкові режими, не визначені такими цим Кодексом».

Враховуючи зазначене доцільно внести зміни для того, щоб комплексно в окремій Главі чітко прописати порядок оподаткування товарів, продуктів їх переробки, залишків та відходів, а також послуг, які надаються як суб'єктам, розташованим на території ВМЗ, так і такими суб'єктами в межах ВМЗ.

Також доцільно скасувати норму, згідно з якою при ввезенні продуктів переробки товарів із ВМЗ на митну територію України потрібно не тільки сплатити ПДВ але і проценти, що підлягали б сплаті у разі розстрочення або відстрочення сплати податку відповідно до статті 100 цього Кодексу (пп.206.10.3 п 206.10 статті 206 ПКУ) як таку, що робить невигідним створення в Україні ВМЗ сервісного та промислового типів.

Наслідками зазначених вище недоліків, які блокують створення в Україні ВМЗ (згідно «Реєстру вільних митних зон комерційного або митного типу» (<http://sfs.gov.ua/dovidniki--reestri--perelik/reestri/342310.html>) станом на 10.04.2019 р. в Україні діє одна ВМЗ комерційного типу, створена в червні 2018 року, яка розташована на відкритому майданчику площею 6551 кв.м. в м.Одеса) є те, що великі іноземні інвестори не зважаючи на зручне географічне розміщення нашої країни та логістичні можливості не бажають створювати на нашій території підприємства з виробництва товарів, які споживаються і в Україні, і за її межами та розміщують і виробничі потужності, і свої логістичні центри в сусідніх країнах – в тому числі і в Російській Федерації.

2. Цілі і завдання прийняття законопроекту

Законопроект розроблено з метою створення умов для стимулювання розвитку регіонів шляхом запровадження додаткового стимулу для залучення інвестицій, адже в сусідніх країнах, які на думку інвесторів є більш привабливими для здійснення інвестицій, вільні митні зони (не тільки комерційного але і сервісного та, особливо, промислового типів) широко використовуються і часто це стає основним чинником для здійснення інвестицій саме в тих країнах, а не в нашій державі.

Завданням проекту є стимулювання створення в Україні вільних митних зон що, з урахуванням географічного розташування та логістики, дасть додаткові переваги перед для залучення інвестицій та створення нових і розвитку (модернізації) існуючих виробництв.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту.

Законопроектом пропонується внести зміни до Податкового кодексу України згідно з якими пункт 206.10 статті 206 пропонується виключити і натомість доповнити Розділ XIV «Спеціальні податкові режими» доповнити новою Главою 2 в якій комплексно, з урахуванням норм Митного кодексу України,:

1) визначити що ввезення/вивезення товарів, зазначених у частині четвертій статті 136 МКУ не прирівнюється до експорту/імпорту і не підлягає оподаткуванню ПДВ та акцизним податком;

2) встановити порядок оподаткування та звільнення від оподаткування ПДВ та акцизним податком операцій з:

- ввезення товарів на територію ВМЗ із-за меж митної території України або з територію іншої ВМЗ;
- вивезення товарів з митної території України на територію ВМЗ;
- вивезення товарів з території ВМЗ за межі митної території України або ж на територію іншої ВМЗ;
- ввезення товарів з території ВМЗ на митну територію України для вільного обігу.

3) уточнити застосування норм ПКУ для товарів які:

- були попередньо ввезені на територію ВМЗ;
- повністю вироблені або достатньо перероблені чи оброблені у ВМЗ;
- відходів виробництва, які утворилися в результаті діяльності у ВМЗ.

4) встановити що операції з постачання послуг на території ВМЗ суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність на територіях ВМЗ, звільняються від оподаткування ПДВ, а операції з постачання послуг суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність на територіях ВМЗ, обкладаються ПДВ у порядку та на умовах, установлених для операцій з постачання послуг на митній території України.

Проектом пропонується відмовитися від застосування норми, яка передбачає при ввезені на митну територію України продуктів переробки товарів, поміщених у митний режим вільної митної зони нараховувати крім митних платежів також і процентів що підлягали б сплаті у разі розстрочення або відстрочення сплати податку відповідно до статті 100 ПКУ.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Нормативну базу у цій сфері складають: Конституція України, Податковий кодекс України, Митний кодекс України, закони України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації».

Законопроект є пов'язаним із проектами законів України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо створення та функціонування вільних митних зон» та «Про внесення змін до Закону України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» щодо створення та функціонування вільних митних зон та митних складів», які подаються одночасно із цим проектом.

5. Фінансово-економічне обґрунтування.

Реалізація положень цього проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат із Державного бюджету України.

Проектом не вводяться додаткові пільги, не змінюються умови діяльності, оскільки на сьогодні ВМЗ сервісного та промислового типів, на стимулювання створення яких і спрямований цей закон, в Україні не створено.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту.

Прийняття законопроекту стимулюватиме створення вільних митних зон сервісного та промислового типів на територіях індустріальних парків, логістичних центрів, портів, суднобудівних підприємств, інших експортно орієнтованих підприємств.

Це дасть змогу в середньостроковому періоді залучити додаткові інвестиції, створити нові виробництва та робочі місця що призведе до збільшення обсягів виробництва промислової продукції, зростання надходження податків та зборів до цільових фондів, зменшить рівень безробіття і, відповідних соціальних виплат.

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Горбенко Руслан Олександрович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000003F0D2F00AB798300
Дійсний до: 23.04.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 105д9/1-2020/38244 від 28.04.2020

65424